

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

31 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:
președinte - Nicolae Gordilă,
judecătorii - Constantin Alerguș, Elena Covalenco, Iurie Diaconu, Ion Guzun,
judecând, fără participarea părților, recursurile ordinare declarate de către
procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Cebotari Vitali și avocatul
Ahmedov Ruslan în numele inculpatului Murzacoî Serghei, prin care se solicită
casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 30 ianuarie 2018, în
cauza penală în privința lui

Murzacoî Serghei XXXXX, născut la XXXXX,
originar și locuitor al XXXXX, r-nul XXXXX,
s.XXXXX, str. XXXXX XXXXX, XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

instanța de fond: 05.12.2016-29.05.2017;

instanța de apel: 16.06.2017-30.01.2018;

instanța de recurs: 27.04.2018-31.07.2018.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1^a) Cod de procedură penală legal
executată.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ceadâr-Lunga din 29 mai 2017, adoptată în ordinea
prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Murzacoî S. a fost condamnat în
baza art. 171 alin. (1) Cod penal, la 3 ani și 3 luni închisoare și în baza art.172 alin. (1)
Cod penal, la 3 ani și 3 luni închisoare, în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (1)
Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, i-a fost
stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe termen de 5 ani, cu executare
în penitenciar de tip semiînchis, iar în temeiul art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită a
fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 4 ani.

Procesul penal intentat în privința lui Murzacoî S. în baza art.166 alin. (1) Cod
penal, a fost încetat în legătură cu împăcarea părților.

Procesului asupra acțiunii civile înaintate în cauză a fost încetat în legătură cu
renunțarea părții civile la acțiune;

A fost dispusă încasarea de la inculpat în beneficiul statului a cheltuielilor
judiciare în mărime de 5 295 lei pentru efectuarea expertizelor medico-legale și 785
lei cu titlu de cheltuieli pentru efectuarea acțiunilor de urmărire penală de către IP
Ceadâr-Lunga.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că, la 20.02.2016, în jurul orei 2300, Murzacoi S., aflându-se pe str. XXXXX, s. XXXXX r-nul XXXXX, a așezat-o pe Ceavdari Iu., contrar voinței acesteia, în automobilul său de marca/model "Volkswagen Golf", cu n/î XXXXX, în scopul privării de libertate, a dus-o la marginea s. XXXXX, în direcția spre s. XXXXX, r-nul XXXXX, unde reținând-o pe Ceavdari Iu. și aplicând violență fizică și psihică față de ea, a întreținut raportul sexual și și-a satisfăcut pofta sexuală în formă perversă.

Tot el, la 20.02.2016, în jurul orei 2315, aflându-se la marginea s. XXXXX, în automobilul său de marca/model "Volkswagen Golf", cu n/î XXXXX, având scopul întreținerii relațiilor sexuale cu Ceavdari Iu., prin constrângere fizică și psihică, contrar voinței acesteia, în mod forțat și-a satisfăcut cu ea pofta sexuală în formă perversă.

Tot el, după satisfacerea poftelor sexuale în formă perversă cu Ceavdari Iu., în continuarea acțiunilor sale, prin constrângere fizică și psihică față de Ceavdari Iu., contrar voinței acesteia, în mod forțat a întreținut cu ea raport sexual în formă naturală.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri:

procurorul, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, prin Murzacoi S. să-i fie condamnat în baza art.171 alin. (1) Cod penal, la 3 ani și 2 luni închisoare, în baza art. 172 alin. (1) Cod penal, la 3 ani și 2 luni închisoare, în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul parțial de pedepse, să-i fie stabilit pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului declarat, autorul acestuia a invocat, că sentința este ilegală și neîntemeiată în partea stabilirii pedepsei și hotărârii asupra corpurilor delictive.

Instanța la stabilirea pedepsei urma să țină cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului.

Totodată, *procurorul* a menționat că, instanța nu a luat în considerație pericolul social, exprimat prin atentarea asupra inviolabilității persoanei și vieții sexuale, și gravitatea infracțiunilor comise.

În conformitate cu art. 90 alin.(1) Cod penal instanța în hotărâre trebuie să indice motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei. Însă, în sentință nu sunt indicate circumstanțele în baza cărora instanța a considerat că corectarea inculpatului este posibilă fără izolarea de societate.

Instanța de fond nu a aplicat obligațiile prevăzute de art.90 alin.(6) Cod penal, și nu s-a expus referitor la temeiurile neaplicării acestora față de inculpat.

Prin urmare, partea acuzării a considerat că, pedeapsa stabilită cu suspendare condiționată a executării este prea blândă și nu va atinge scopul stabilit de legea penală

Adițional procurorul a menționat că, inculpatul a folosit în calitate de mijloc de realizare a scopului infracțional automobilul său de marca/model "Volkswagen Golf", cu n/î XXXXX, care a fost utilizat nu numai pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.166 alin. (1) Cod penal, dar și pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art.171 alin. (1), 172 alin. (2) Cod penal, fapt confirmat prin probele anexate la dosar, iar potrivit art.106 alin. (1) Cod penal, bunul folosit pentru comiterea infracțiunii se supune confiscării speciale.

avocatul Ahmedov R., în numele inculpatului, a solicitat repunerea în termen a cererii de apel, ca fiind depus tardiv din motive întemeiate; casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului să fie condamnat în baza art. 171 alin. (1) Cod penal, la 2 ani închisoare; în baza art. 172 alin.(1) Cod penal, la 2 ani închisoare, în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor, să-i fie stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, iar în temeiul art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită să fie suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 1 an; în rest sentința să fie lăsată fără modificări.

În motivarea apelului declarat, autorul acestuia a invocat, că sentința este prea aspră.

Instanța de fond la aplicarea pedepsei nu a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de circumstanțele atenuante: recunoașterea vinovăției, săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni mai puțin grave, repararea benevolă a pagubei pricinuite.

Instanța eronat a indicat faptul că inculpatul are la întreținere un singur copil, pe când în ședința de judecată s-a constatat că dânsul are doi copii.

Ținând cont de existența circumstanțelor atenuante, și doar o singură circumstanță agravantă (comiterea infracțiunii în stare de ebrietate), de caracteristica pozitivă a inculpatului - anterior nejudecat, căsătorit, 2 copii minori la întreținere, partea apărării a considerat că instanța de fond i-a stabilit o pedeapsă aspră.

De asemenea, partea apărării a considerat ca fiind neîntemeiat termenul îndelungat al perioadei de probațiune, dat fiind faptul că inculpatul a conștientizat gravitatea faptelor comise, a recunoscut vinovăția, s-a căit și, în astfel de circumstanțe perioada de probațiune pe un termen de 1 an este suficientă ca inculpatul prin comportare exemplară și muncă cinstită să justifice încrederea acordată.

Asupra termenului de atac, avocatul a menționat că, nu a fost prezent la pronunțarea sentinței deoarece pe 29.05.2017, a fost antrenat în alte ședințe.

Copia sentinței a primit-o prin poștă la 05.06.2017, însă cererea de apel a fost depusă la 14.06.2017, adică în a 16 zi după pronunțarea sentinței, din care motiv a solicitat repunerea în termen.

4. Prin decizia Colegiul judiciar al Curții de Apel Cahul din 30 ianuarie 2018, apelul declarat de avocatul în numele inculpatului a fost respins ca fiind depus peste termen.

Apelul procurorului admis, cu casarea parțială a sentinței, în partea stabilirii pedepsei și încasării cheltuielilor de judecată, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Murzaco S. a fost condamnat în baza art.171 alin. (1) Cod penal, la 2 ani închisoare, în baza art.172 alin. (1) Cod penal, la 2 ani închisoare, pentru concurs de infracțiuni, conform art. 84 Cod penal, prin cumul parțial al pedepsei stabilite, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe termen de 3 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Solicitarea procurorului cu privire la încasarea de la inculpat în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată și confiscarea specială a automobilului de marca/model "Volkswagen Golf", cu n/î XXXXX a fost respinsă.

În rest, sentința a fost menționată fără modificări.

5. Instanța de apel a considerat lipsită de consistență afirmația apărătorului privind omiterea termenului de depunere a cererii de apel, din motivul absenței la pronunțarea sentinței și antrenării acestuia în alte ședințe de judecată, or, inculpatul a fost la pronunțarea acesteia, iar apărătorul lui, deși nu a fost prezent la pronunțarea sentinței, a participat la judecarea cauzei în prima instanță și în momentul amânării ședinței de judecată din 03.05.2017 a fost informat despre data și ora pronunțării sentinței la 29.05.2017 ora 08³⁰.

Prin urmare, neparticiparea apărătorului Ahmedov R. în ședința de judecată în cadrul căreia a fost pronunțată sentința nu justifică omiterea termenului de contestare a sentinței cu apel.

Mai mult că primind sentința la 05.06.2017, avocatul era conștient că mai are la dispoziție pentru realizarea dreptului 8 zile din termenul de atac.

De asemenea, instanța de apel a conchis că, nu poate constituiie temei de repunere în termen argumentul apărătorului precum că are o activitate profesională intensă, fiind antrenat în multe ședințe de judecată, și nici faptul că a primit prin poștă copia sentinței abia la 05.06.2017.

Conform art. 402 alin.(1) Cod de procedură penală, "termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel", și în cazul din speță termenul de apel a expirat la data de 13.06.2017.

Verificând în continuare aspectele de drept operate de instanța de fond la stabilirea și individualizarea pedepsei în privința inculpatului, raportate la motivele de apel invocate de procuror, instanța de apel a considerat că acesta necesită a fi admis, cu casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei și adoptarea unei noi hotărâri.

Astfel, instanța de apel a reținut că, deși prima instanță i-a aplicat inculpatului pedeapsa cu închisoarea pe un termen de 3 ani și 3 luni pentru fiecare infracțiune, adică pedepse apropiate de limita maximă prevăzută de lege, nu a adus o motivare legal argumentată unei astfel de individualizare. Însă la aplicarea art. 90 Cod penal, instanța de fond s-a limitat doar la menționarea caracterizării pozitive a personalității inculpatului, fără a se referi la eficiența suspendării condiționate a executării pedepsei pentru atingerea scopului legii penale.

Cu referire la pedeapsa aplicată, instanța de apel a reținut o circumstanță agravantă prevăzută de art. 77 alin.(1) lit. j) Cod penal - săvârșirea infracțiunii în stare de ebrietate, or, însuși inculpatul a declarat că în seara comiterii infracțiunii a servit alcool cu prietenii săi și o circumstanță atenuantă prevăzută de art. 76 alin. (1) lit. a) Cod penal - săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni mai puțin grave. În virtutea acestor circumstanțe, conform art. 78 alin.(4) Cod penal, în caz de concurs al circumstanțelor agravante și celor atenuante, coborârea pedepsei până la minimul sau ridicarea ei până la maximum prevăzut la articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod nu este obligatorie.

Având în vedere circumstanțele stabilite ale cauzei, personalitatea inculpatului, gravitatea faptei săvârșite, motivul acesteia, aplicând prevederile art. 75 Cod penal, prin prisma prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, instanța de apel a conchis că în cazul dat pedeapsa echitabilă pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.171 alin. (1) Cod penal, este cea sub formă de închisoare pe termen de 2 ani, și pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.172 alin. (1) Cod penal - închisoare pe termen de 2 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Art.84 alin. (1) Cod penal prevede, dacă o persoană este declarată vinovată de săvârșirea a două sau mai multor infracțiuni fără să fi fost condamnată pentru vreuna din ele, instanța de judecată, pronunțând pedeapsa pentru fiecare infracțiune aparte, stabilește pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni prin cumul, total sau parțial, al pedepselor aplicate.

Pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepsei numite, inculpatului i-a fost stabilit pedeapsa definitivă în formă de închisoare pe termen de 3 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În context, instanța de apel a menționat că, aplicându-i inculpatului pedepse mai blânde decât cele stabilite de prima instanță, nu se afectează efectul devolutiv al apelului declarat de procuror, or, însăși procurorul în apel a solicitat reducerea termenului pedepsei cu închisoarea aplicată față de inculpat.

Întru atingerea scopului pedepsei penale și întru respectarea prevederilor art. 61 alin. (2) Cod penal, luând în considerație că inculpatul a comis infracțiune împotriva relațiilor sociale privind inviolabilitatea sexuală și libertatea sexuală, libertatea psihică și sănătatea persoanei, libertatea și demnitatea personală, tangentă cu răpirea și privarea de libertate a victimei, instanța de apel a considerat inoportună

aplicarea în privința inculpatului a prevederilor art. 90 Cod penal, reiterând că scopul pedepsei penale poate fi atins doar prin izolarea socială.

Astfel, instanța de apel a ajuns la concluzia că scopul legii penale privind corectarea și reeducarea inculpatului va fi pe deplin atins doar prin executarea reală a pedepsei în formă de închisoare, însă în noile limite stabilite.

Referitor la argumentul procurorului, precum că instanța de fond nejustificat a ajuns la concluzia de a nu aplica confiscare specială a mijlocului de transport de marca/model "Volkswagen Golf", cu n/î XXXXX, utilizat de inculpat la săvârșirea infracțiunilor, instanța de apel a conchist că, deși unitatea de transport a fost utilizată ca mijloc de realizare a infracțiunii și prin pretinsa infracțiune a fost cauzat prejudiciu, argumentul respectiv urmează a fi respins ca neîntemeiat, or, la data comiterii infracțiunii era în vigoare altă redacție a art. 106 Cod penal (în redacția nouă modificările au operat la 07.04.2016), care prevedea că „sunt supuse confiscării speciale bunurile folosite sau destinate pentru săvârșirea unei infracțiuni, dacă sunt ale infractorului”. Procurorul nu a prezentat probe care ar confirma faptul că automobilul sus-menționat îi aparține inculpatului cu drept de proprietate, sau alte acte de proveniență a unității de transport și prin urmare unitatea de transport nu urmează să fie supus confiscării speciale în condițiile prescripțiilor normative menționate.

La fel, ca fiind nefondată instanța de apel a apreciat solicitarea procurorului privind încasarea de la inculpatul în contul statului a cheltuielilor suportate în scopul efectuării expertizelor medico-legale, în cuantum de 5 295 lei și 785 lei, cu titlu de cheltuieli pentru efectuarea acțiunilor de urmărire penală de către IP Ceadâr-Lunga, or, aceste sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii încriminate și conform prevederilor art. 143 Cod de procedură penală și Legii cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar nr. 68 din 14.04.2016, se efectuează din contul mijloacelor bugetului de stat.

6. Împotriva deciziei instanței de apel declară recursuri ordinare:

procurorul, invocând temei de drept prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată, deoarece eroarea judiciară nu poate fi corectată de instanța de recurs.

În motivarea recursului declarat, autorul acestuia invocă argumente similare celor indicate anterior în apel și *descrie la pct. 3. al prezentei decizii*, suplimentar menționând următoarele:

- instanța de apel în urma admiterii apelului procurorului, stabilește o pedeapsa mai blândă decât a fost cerută de procuror și mai blândă decât a fost stabilită de instanța de fond;

- infracțiunile incriminate inculpatului prevăzute de art. 171 alin. (1) și art. 172 alin. (1) Cod penal fac parte din categoria mai puțin grave. Dar totodată, este necesar

de a sublinia deosebita gravitatea acestor infracțiuni și consecințele pentru partea vătămată;

- în urma infracțiunii, părți vătămate i-au fost cauzate dezechilibru moral, dereglări neuropsihice, care au marcat victima și care ar putea duce la sociopatia acesteia. Potrivit concluziilor expertizei psihiatrico-legală nr. XXXXX din 03.06.2016 în privința părții vătămate, s-a constatat tulburarea de stres post-traumatică, manifestată prin insomnie, vise terifiante, frică, indispoziție, necesitatea tratamentului la specialist psihoterapeut. De asemenea, s-a constatat la partea vătămată traumatism craniu-cerebral închis, stres emoțional, tic nervos, sindrom neuriticiform, fiindu-i cauzate suferințe fizice și morale, fiind prejudiciată și demnitatea acesteia;

- automobilul de marca/model „Volkswagen Golf” cu n/î XXXXX trebuie să fie confiscat deoarece din probele cercetate conform art.3641 CPP aparține inculpatului și a fost folosit la comiterea infracțiunilor;

- odată ce a dispus respingerea cererii procurorului în sensul încasării de la inculpatul sumei de 6080 (5295+785) lei cu titlu de cheltuieli judiciare, instanța de apel nu a dispus trecerea acestora în contul statului, astfel, rezultă că nu dispunem de o dispoziție referitoare la repartizarea cheltuielilor judiciare, așa cum se cere prin prevederile art. 397 pct. 5) și art. 416 Cod de procedură penală, prin urmare instanța nu a soluționat corect chestiunea legată cu cheltuieli judiciare;

avocatul Ahmetov R. în numele inculpatului, invocând temei de drept prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de condamnare a lui Murzaco S. în baza art. 171 alin. (1), 172 alin. (2) Cod penal, cu aplicarea în privința acestuia a prevederilor art. 90 Cod penal.

În motivarea recursului declarat, autorul acestuia invocă argumente similare celor indicate anterior în apel și *descrie la pct. 3. al prezentei decizii*, suplimentar menționând următoarele:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

- instanța de apel a respins în mod nejustificat recursul avocatului în numele inculpatului, ca depus cu omiterea termenului legal;

- recursul avocatului conține destule dovezi care justifică omiterea termenului pentru atacarea cu recurs, iar instanța de apel a refuzat nejustificat argumentele respective;

- motivarea deciziei instanței de apel contravine actului de învinuire, deoarece procurorului a solicitat aplicarea față de inculpat a pedepsei sub formă de 6 ani de privațiune de libertate, cu executare în penitenciar de tip semi-închis, precum și

aplicarea confiscării speciale în privința automobilului de marca/model „Volkswagen Golf” cu n/î XXXXX;

- concluziile instanței de apel privind imposibilitatea aplicării în privința inculpatului a dispozițiilor art. 90 Codul penal, sunt evident nemotivate.

- concluziile instanței de apel referitor la faptul, că inculpatul reprezintă o amenințare pentru societate este absolut nemotivat, deoarece acesta nu are antecedente penale anterioare, a comis pentru prima dată o infracțiune medie, care se caracterizează în mod exclusiv din punct de vedere pozitiv, este căsătorit, are doi copii minori la întreținere, și-a recunoscut vina, a compensat prejudiciul material și moral cauzat în urma infracțiunii, în legătură cu care fapt, el nu poate prezenta o amenințare pentru societate;

- victima l-a iertat pe inculpat, primind o compensație pentru prejudiciul care i-a fost cauzat în legătură cu care fapt consider, că corectarea inculpatului este posibilă fără izolarea de societate.

6.1. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, avocatul Ahmedov R. a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat de procuror, solicitând inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat, cu admiterea recursului în sensul declarat în numele inculpatului.

7. Judecând recursurile ordinare în raport cu motivele invocate și materialele cauzei, ținând cont de opinia părții apărării expusă în referință, Colegiul penal lărgit consideră că recursul declarat de procuror urmează a fi respins ca inadmisibil, iar recursul avocatul Ahmedov R. urmează a fi admis, din următoarele considerente.

7.1. Potrivit recursului ordinar declarat de avocatul Ahmedov R. în numele inculpatului, acesta a invocat ca temei de casare a hotărârii judecătorești art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, argumentând că dânsul este de acord cu încadrarea juridică a faptelor comise de inculpat, dar nu este de acord cu pedeapsa aplicată de instanța de apel, apreciind-o ca fiind una prea aspră, la care instanța nu a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, nu a respectat criteriile generale de individualizare a acesteia, ceea ce este neconform scopului legii penale și principiului individualizării răspunderii penale și pedepsei penale, temei prevăzut de pct. 10) al dispoziției enunțate supra - hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs conchide că, motivele invocate de recurent referitor la individualizarea pedepsei, sunt întemeiate.

Verificând legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor cauzei, Colegiul penal consideră că vinovăția inculpatului Murzaco S. în săvârșirea infracțiunilor imputate este pe deplin stabilită, iar calificarea acțiunilor acestuia este corectă și corespunde circumstanțelor de fapt ale cauzei, însă la aplicarea măsurii de pedeapsă, deși corect instanța a casat soluția primei instanțe, stabilindu-i inculpatului o pedeapsă mai mică pentru infracțiunile săvârșite, dar la stabilirea pedepsei cu

închisoarea nu a luat în considerație în totalitate prevederile art. 61, 75 alin. (1) Cod penal.

Astfel, potrivit dispozițiilor art. 7, 75 Cod penal, prin *criterii generale de individualizare a pedepsei* se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte. Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa aplicată infractorului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune, și când este capabilă să contribuie la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de condamnat, cât și de alte persoane.

Categoria și termenul (limita) de pedeapsă ce urmează a fi stabilit este în dependență de circumstanțele atenuante și agravante, prevăzute de art. 76-77 Cod penal.

Termenul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvârșite, se stabilește având în vedere persoana celui vinovat, iar limitele termenelor de pedeapsă, prevăzute în partea specială, sunt determinate de încadrarea juridică a faptei și reflectă gravitatea infracțiunii săvârșite, care constă în modul și mijloacele de săvârșire a faptei, de scopul urmărit, de împrejurările în care fapta a fost comisă, de urmările produse sau care s-ar fi putut produce, conduita după săvârșirea faptei și în cursul procesului penal, nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială etc.

Aceste criterii generale și speciale privind individualizarea pedepsei, sau valorificat anume în această ordine, fiind stabilit inculpatului termenul de pedeapsă - închisoarea, prevăzut de art. 171 alin. (1) Cod penal, *violul, adică raportul sexual săvârșit prin constrângere fizică sau psihică a persoanei* și art.172 alin. (1) Cod penal, *satisfacerea poftei sexuale în forme perverse, săvârșite prin constrângere fizică sau psihică a persoanei*.

După efectuarea acestei proceduri de individualizare și stabilire a duratei și quantumului pedepsei, în cazul stabilirii închisorii, continuă operațiunea de individualizare a acesteia, dar în aspectul de executare a pedepsei deja stabilite, prin numirea tipului de penitenciar și soluționarea chestiunii dacă pedeapsa numită inculpatului, acesta trebuie să o execute real ori sub raportul personalității acestuia de a se corecta și reeduca, poate fi trasă concluzia că scopul pedepsei poate fi atins prin suspendarea executării pedepsei aplicate vinovatului pe un termen de probațiune.

Colegiul menționează că, aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal - suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de inculpat este un incident în viața acestuia.

Prin urmare, în sensul legii, în afară de motivele care au servit temei pentru stabilirea pedepsei principale, instanța trebuie să dea o suplimentară motivare de ce trage concluzia că este rațional ori nu ca vinovatul să execute real termenul pedepsei stabilite.

Astfel, reieșind din cele reținute, instanța de recurs găsește întemeiate motivele recursului declarat de avocat și constată că instanța de apel, aplicându-i inculpatului conform art. 84 Cod penal, prin cumul parțial al pedepsei stabilite, pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe termen de 3 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, a reținut din oficiu "*(...)circumstanța agravantă prevăzută de art. 77 alin. (1) lit. j) CP - săvârșirea infracțiunii în stare de ebrietate, or, însuși inculpatul Murzacoii Serghei a declarat că în seara comiterii infracțiunii a servit alcool cu prietenii săi; și o circumstanță atenuantă prevăzută de art. 76 alin. (1) lit. a) CP - săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni mai puțin grave. În virtutea acestor circumstanțe, conform art.78 alin.(4) Cod penal, "în caz de concurs al circumstanțelor agravante și celor atenuante, coborârea pedepsei până la minimul sau ridicarea ei până la maximul prevăzut la articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod nu este obligatorie"* (pct. 9.), neținând cont de faptul că prin actul de învinuire în privința inculpatului nu au fost reținute careva circumstanțe agravante.

La fel, potrivit materialelor cauzei, Colegiul lărgit reține că partea vătămată nu are careva pretenții materiale față de inculpat, deoarece s-au împăcat, solicitând încetarea procesului penal, anexând la materialele cauzei și o cerere în scris (f.d. 219, vol.II).

La acest capitol se atestă că, potrivit art. 90 alin. (1) Cod penal, la stabilirea pedepsei cu închisoarea de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție, ținând seama de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, instanța de judecată poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, iar aceasta conform art. 90 alin. (4) Cod penal, poate avea loc și în cazul săvârșirii unei infracțiuni grave.

Mai mult, raționamentul de aplicare a prevederilor art.90 Cod penal are la origine persoana și comportamentul acestuia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei, față de cele comise, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei.

Prin urmare, instanța de apel nu a reținut următorii factori ce influențează la stabilirea pedepsei - inculpatul a săvârșit pentru prima dată o infracțiune mai puțin gravă; și-a recunoscut vina; cauza a fost examinată în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală; s-a căit sincer în cele comise; a recuperat prejudiciul material cauzat părții vătămate cu care s-a împăcat; are la întreținere 2 copii minori, iar fapta săvârșită este un incident în viața acestuia; lipsa circumstanțelor agravante și prezența circumstanțelor atenuante, care în totalitate, în esență, formează convingerea posibilității făptuitorului de a se corija fără a executa efectiv pedeapsa.

În asemenea împrejurări, Colegiul penal conchide că de către instanța de apel în privința lui Murzacoii S. s-a aplicat o pedeapsă incorect individualizată, însă pripit s-a decis punerea ei în executare, prin ce s-a comis o eroare de drept, care poate fi, și urmează a fi corectată de către instanța de recurs.

Reținând faptul că în seama inculpatului au fost stabilite doar circumstanțe atenuante, care au fost enumerate mai sus, iar circumstanțe agravante lipsesc, și având în vedere principiul prevăzut în art. 4 Cod penal - umanismul legii penale, cât și prevederile art. 61 alin. (2) Cod penal, Colegiul penal ajunge la concluzia că nu este rațional ca Murzacoii S. să execute pedeapsa închisorii stabilită și va aplica prevederile art. 90 Cod penal, cu dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei pe un termen de probațiune, deoarece careva interdicții la aplicarea normei date nu sunt.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul și stabilind prezența temeiului prevăzut de art. 427 Cod de procedură penală, urmează să caseze hotărârile instanțelor de fond, să rejudeca cauza și să pronunțe o nouă hotărâre, dacă nu se agravează situația inculpatului.

Astfel, Colegiul penal conchide că eroarea comisă de instanța de apel urmează a fi corectată, prin admiterea recursului ordinar declarat de partea apărării, cu casarea parțială a sentinței și deciziei instanței de apel, în partea stabilirii pedepsei, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri.

7.2. În continuare, revenind la conținutul recursurilor ordinare declarate, Colegiul lărgit nu se va expune asupra argumentelor invocate de procuror cu referire la incidența în speță a erorii de drept prevăzută la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, or, această necesitate decade din considerentele *enunțate pct. 7.1. al prezentei decizii.*

Cât privește alegațiile recurentului cu referire la faptul că, instanța de apel greșit a interpretat prevederile normei legale în ce privește neîncasarea de la inculpat a cheltuielilor de judecată, Colegiul penal atestă că, art. 143 alin. (1) Cod de procedură

penală, prevede că expertiza se dispune și se efectuează în mod obligatoriu pentru constatarea circumstanțelor enumerate în aliniatul nominalizat, inclusiv și în cazul când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză (art. 143 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală).

De asemenea, potrivit art. 75 alin. (3) al *Legii nr.68 din 14.04.2016, cu privire la expertiza judiciara si statutul expertului judiciar*, potrivit căruia, în cauzele penale, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sânt suportate de către ordonatorul expertizei judiciare din bugetul alocat, cu excepția cazurilor prevăzute la art.142 alin.(2) din Codul de procedură penală al Republicii Moldova.

Alineatul (7) a normei citate, stipulează că, plata cheltuielilor de judecată pentru efectuarea expertizelor judiciare suportate din bugetul de stat se face conform procedurii prevăzute de legislația de procedură.

Potrivit art. 227 alin. (1) și (3) și 229 alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, care se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate. Totodată, cheltuielile judiciare sunt suportate de inculpat sau sunt trecute în contul statului.

Prin urmare, Colegiul penal reține că, instanța de apel corect a respins solicitarea procurorului cu referire la încasare din contul inculpatului a cheltuielilor suportate pentru *efectuarea expertizelor medico-legale în sumă de 5 295 lei și acțiunilor de urmărire penală de către IP Ceadâr-Lunga, în sumă de 785 lei*, or, acestea urmează a fi achitate din sumele alocate de stat.

Cât privește argumentul procurorului cu referire la necesitatea confiscării automobilului de marca/model "Volkswagen Golf", cu n/î XXXXX, utilizat de inculpat la săvârșirea infracțiunilor, Colegiul lărgit se raliază în acest sens poziției instanței de apel, or, la data comiterii infracțiunilor de către inculpat era în vigoare altă redacție a art. 106 Cod penal (în redacția nouă modificările au operat la 07.04.2016), care prevedea că „*sunt supuse confiscării speciale bunurile folosite sau destinate pentru săvârșirea unei infracțiuni, dacă sunt ale infractorului*". Astfel, procurorul nu a prezentat probe care ar confirma faptul că automobilul sus-menționat îi aparține inculpatului cu drept de proprietate, sau alte acte de proveniență a unității de transport și prin urmare unitatea de transport nu urmează să fie supus confiscării speciale în condițiile prescripțiilor normative menționate.

Concomitent, Colegiul remarcă că recursul repetă textul apelului acuzatorului de stat și argumentele expuse în recurs cu referire la cheltuielile judiciare și necesitatea confiscării automobilului de marca/model "Volkswagen Golf", cu n/î XXXXX, au fost anterior invocate în apel, iar instanța de apel pe deplin le-a examinat și s-a pronunțat argumentat și detaliat asupra lor și a căror reiterare nu mai este necesară (*jurisprudența CtEDO, cauza Re bait și alții c. Franței, din 25.02.1995, nr. 26564/1995*).

Prezența circumstanțelor nominalizate permit instanței de recurs să

concluzioneze asupra respingerii ca inadmisibil a recursului declarat.

8. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 1), 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Cebotari Vitali.

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Ahmedov Ruslan în numele inculpatului Murzacoî Serghei, casează parțial decizia Colegiul judiciar al Curții de Apel Cahul din 30 ianuarie 2018, în partea stabilirii pedepsei, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre după cum urmează:

Murzacoî Serghei XXXXX recunoscut vinovat în baza art. 171 alin. (1) și 172 alin. (1) Cod penal, i se stabilește pedeapsa:

- în baza art. 171 alin. (1) Cod penal, 2 (doi) ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis;

- în baza art. 172 alin. (1) Cod penal, 2 (doi) ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, definitiv lui *Murzacoî Serghei XXXXX* i se stabilește pedeapsa sub formă de închisoare, pe termen de 3 (trei) ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 90 Cod penal se dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei, stabilită lui *Murzacoî Serghei XXXXX*, pentru o perioadă de probațiune de 4 (patru) ani.

Murzacoî Serghei XXXXX, urmează a fi eliberat din penitenciar, dacă în privința lui nu este aplicată măsura preventivă sub formă de arest sau nu execută pedeapsa penală în baza altor hotărâri judecătorești.

În rest, dispozițiile hotărârilor contestate se mențin.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 29 august 2018.

Președinte
Judecătorii

Nicolae Gordilă
Constantin Alerguș
Elena Covalenco
Iurie Diaconu
Ion Guzun